

Odborný styl – hlavní funkce a podtypy

1 Vyberte větné celky, které obsahují odbornou informaci.

- V neděli 29. 3. ve 20:00 dávají na programu ČT2 francouzskou komedii Pomsta růžového pantera.
- Předpověď počasí na příští týden udává oblačno s přeháňkami nebo občasným deštěm a teplotami do 10 °C.
- Tlak v kapalinách vyvolaný vnější silou se šíří všemi směry stejně.
- Pavla je nová přítelkyně Petra, mého nejlepšího kamaráda.
- V Hugově románu Bídníci můžeme pozorovat prvky jak romantismu, tak realismu. Typickým romantickým hrdinou je hlavní postava Jeana Valjeana, jehož vztah se ženou, kterou společenská nespravedlnost nechala klesnout až na dno, skončí tragicky.

2 Zamyslete se, v jakém kontextu by níže uvedená věta představovala prostou informaci a v jakém odbornou.

První místo cyklistického závodu kolem Polska obhájil loňský vítěz Jan Novák.

3 Přečtěte si text a vypracujte úkoly.

Není snadné přesvědčit vědce o existenci zvířat, jež jsou někdy nestvůrná a nedají se najít v oficiálních seznamech! Věrní experimentální metodě Clauda Bernarda, vědci chtějí zvíře „mrtvé či živé“. A nepředložíte-li jim je na zlatém tácu, ušklíbají se. Ostatně oprávněně. Věda může dělat pokroky jen tehdy, zatlouká-li pevné skoby do stěn vědomostí. Ale je to důvod dávat systematicky a zřetelně najevo skepticismus vůči existenci neznámých zvířat? Někdy je zapotřebí zrníčka fantazie a kapičky imaginace, abychom postoupili kupředu. Když v lednu roku 1939 dostal profesor James L. B. Smith poprvé náskres, který mu poslala amatérská přírodovědkyně Marjorie Latimerová a jenž představoval tvora, který jako by vyšel z té nejhroznější noční můry, býval by se o něj také nemusel zajímat. Ale tento ichtyolog si uchoval jistou svěžest ducha. Navíc to byl zvědavý člověk. Namísto aby kresbu připomínající dětský výkres hodil do koše – jak by to bezpochyby udělala většina jeho kolegů – pozorně si ji prostudoval. Zarazila ho podobnost s rybou, o níž se v té době říkalo, že vymizela před padesáti miliony lety. „Tato mladá přírodovědkyně, která nemá žádné znalosti o prehistorických rybách, si takového tvora nemohla vymyslet. Ona ho viděla,“ říkal si profesor, obrací se v prstech znovu a znovu kousek papíru. Rozhodl se proto provést seriózní výzkum. A tak byl objeven coelacanthus. Ve světě zoologie to pořádně zadunělo!

(Pierre Affre a Éric Joly: Záhadné bytosti žijí)

A Určete, ke kterému podtypu odborného stylu patří následující text. ....

B V jedné větě formulujte, o čem má text adresáta poučit. ....

C Rozhodněte, které další podtypy odborného stylu by byly vhodné pro zpracování daného tématu, a toto zpracování naznačte. (Potřebné odborné informace vyhledejte v odborné literatuře nebo na internetu.)

D Vyhledejte v textu prvky typické pro odborný styl a také jazykové prostředky, jejichž výskyt je typický v jiných stylech.

Jaký je důvod jejich výskytu v tomto textu? .....

E Určete slohové postupy, které jsou v ukázce použity. ....

F Vyhledejte pasáž, ve které je vyjádřen subjektivní názor autora textu. ....